

**INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD
IGALO**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU**

**INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD
IGALO**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU**

SADRŽAJ

	Strana
I IZVJEŠTAJ REVIZORA	1 - 5
IZVJEŠTAJ REVIZORA	6 - 10
II FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI:	
BILANS USPJEHA ZA 2019. GODINU	11
BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2019. GODINE	12
ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU	13
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE	14
III NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	15 - 36

Društvo za reviziju finansijskih iskaza d.o.o.

Ul. Vasa Raičkovića br. 5, Podgorica

Tel/faks: +382 20 244 652

Mob. tel. +382 67 802 881

e-mail: eurorev@t-com.me

IZVJEŠTAJ REVIZORA

Odboru direktora i akcionarima Instituta “Dr Simo Milošević” ad, Igalo

Uzdržavanje od izražavanja mišljenja

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Instituta “Dr Simo Milošević” ad, Igalo (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za 2019. godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Mi ne izražavamo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima Društva. Zbog značaja pitanja opisanog u odjeljku našeg izvještaja *Osnova za uzdržavanje od izražavanja mišljenja*, nismo bili u stanju da pribavimo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora o ovim finansijskim izvještajima.

Osnova za uzdržavanje od izražavanja mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 3.8. Napomenama uz finansijske iskaze, usvojena računovodstvena politika Društva propisuje naknadno odmjeravanje zemljišta i građevinskih objekata po njihovoj revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke. Društvo je izvršilo posljednju procjenu fer vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata na dan 31.12.1995. godine, a vrijednost nekretnina, postrojenja i oprema revalorizovana je zaključno sa 31.12.1999. godine. Po procjeni rukovodstva Društva, od datuma posljednje procjene do 31.12.2019. godine, nije bilo značajnih promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Ovakav računovodstveni tretman odstupa od međunarodnog računovodstvenog standarda (“MRS”) 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, po kome se u slučajevima neznatnih kretanja fer vrijednosti, zahtijeva učestalost revalorizacija jednom na svakih tri do pet godina, ali i češće u slučaju znatnih kretanja fer vrijednosti. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje procjena fer vrijednosti može imati na iskazanu vrijednost zemljišta, građevinskih objekata, revalorizacije rezerve i odložene poreze na dan 31.12.2019. godine, odnosno na neto rezultat za godinu koja se završava na navedeni dan.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja	Odgovarajuća revizijska procedura
<p><i>Adekvatno priznavanje, vrednovanje i objelodanjivanje prihoda od usluga bolničkog liječenja, usluga smještaja i drugih povezanih bilansnih pozicija</i></p>	
<p>Društvo ostvaruje poslovne prihode po osnovu usluga bolničkog liječenja, pansiona, smještaja i drugih srodnih usluga. Prihodi od liječenja nastaju pružanjem bolničkih usluga fizičkim licima. Potraživanja se uglavnom naplaćuju od pravnih lica posrednika u dovođenju fizičkih lica, ili u gotovini od fizičkih lica, dok zastara nenaplećenih potraživanja ukoliko nisu utužena, nastupa nakon godinu dana. Veći broj kupaca ukazuje na mogući rizik neadekvatnog priznavanja prihoda i njihovog procjenjivanja. Istovremeno postoji visok rizik od nastanka greške prilikom naplate u gotovu kao i rizik zastare potraživanja od fizičkih lica.</p> <p>Utvdili smo da je prihod od usluga bolničkog liječenja, pansiona, smještaja i drugih srodnih usluga ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika priznavanja i vrednovanja prihoda i sa njima povezanim potraživanjima.</p> <p>Objelodanjene informacije koje se odnose na priznavanje prihoda i sa njima povezanim potraživanjima izvršeno je u napomenama broj 4, 5 i 17 u Napomenama uz finansijske izvještaje.</p>	<p>Naše revizijske procedure su uključivale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje politika i procedura koje se primjenjuju na priznavanje prihoda kao i analizu i testiranje efikasnost funkcionisanja internih kontrola koje se odnose na proces priznavanja prihoda i projenu potraživanja; - Obavljanje analitičkih postupaka ključnih komponenti Društva, analizirajući aktuelne performanse sa istim performansama prethodne godine; - Obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - Testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i praćenje do njihove naplate, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - Provjera na bazi uzorka uslova navedenih u fakturi; - Testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa; - Pregled objelodanjivanja u napomenama; <p>Zaključak:</p> <p><i>Na osnovu izvršenih aktivnosti, nismo utvdili materijalne greške za priznavanje i vrednovanje prihoda i potraživanja.</i></p>

Skretanje pažnje

Kao sredstvo obezbjeđenja po osnovu dobijenih kredita i restitucije stavljene su hipoteke i zabilježbe restitucije na nepokretnostima upisanim u LN 443, KO Topla, katastarske parcele 192 i 195/2, katastarske parcele 137 i 139, LN 2593, KO Topla i katastarsku parcelu 629, LN 443, KO Topla, što je navedeno u Napomenama 15 i 20 u napomenama uz finansijske izvještaje.

Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nismo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 29).

U vezi s tim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

Odgovornosti menadžmenta za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s punim MSFI i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usled prevare ili grešaka. U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s nastavkom poslovanja i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na stalnosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Vlasnik je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usled prevare ili greške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usled prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRS, koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled prevare je veći od rizika nastalog usled greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- sagledavamo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.

- ocjenjujemo adekvatnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je izvršio menadžment.

- donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane menadžmenta i, na onosvu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom mišljenju na objelodanjivanje u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugom i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posledice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Izvještaj o ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Društvo je obavezno da sastavi i objavi Izvještaj menadžmenta i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, a Zakonom o reviziji je utvrđena obaveza eksternog revizora da izvještava revizorski odbor pravnog lica o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Izveštaj menadžmenta

Izvršili smo pregled Izveštaja menadžmenta. Menadžment Društva je odgovoran za pripremanje ovog izvještaja u skladu sa važećim propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je Izveštaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu, da li postoje značajni pogrešni iskazi u tom izvještaju, te da li je izvještaj pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Naše procedure u vezi Izveštaja menadžmenta bile su ograničene na procjenjivanje da li su finansijske informacije prikazane u tom izvještaju usklađene sa godišnjim finansijskim izvještajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u Izveštaj menadžmenta koje proizilaze iz nerevidiranih finansijskih ili drugih izvještaja.

Po našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Izveštaju menadžmenta, po svim materijalno značajnim aspektima usklađene su sa finansijskim izvještajima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine.

Na osnovu razumijevanja i poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenih tokom naše revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni iskazi u Izveštaju menadžmenta.

Po našem mišljenju, Izveštaj menadžmenta je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izvršili smo pregled Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ove izjave. Naša odgovornost je da izvršimo reviziju dijelova Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz člana 14., tač. 4 i 5 Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije zahtijevane tačkama 4 i 5, člana 14. Zakona o računovodstvu.

Po našem mišljenju, informacije prikazane u navedenom dijelu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama u Izveštaju menadžmenta.

Izveštaj revizorskom odboru o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije

U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da revizorski odbor Društva izvijestimo o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Podgorica, 30. april 2020. godine.

Dejan Savić

Dejan Savić, Ovlašćeni revizor

Društvo za reviziju finansijskih iskaza d.o.o.

Ul. Vasa Raičkovića br. 5, Podgorica

Tel/faks: +382 20 244 652

Mob. tel. +382 67 802 881

e-mail: eurorev@t-com.me

AUDITOR'S REPORT

To the Board of Directors and shareholders of the Institute “Dr Simo Milosevic” ad, Igalo

Disclaimer of opinion

We have audited the financial statements of the Institute “Dr Simo Milosevic” ad, Igalo (the Company), which comprise the statement of financial position as at December 31, 2019, and the income statement, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

We do not express an opinion on the accompanying financial statements of the Company. Because of the significance of the matters described in the *Basis for Disclaimer of Opinion* section of our report, we have not been able to obtain sufficient appropriate audit evidence to provide a basis for an audit opinion on these financial statements.

Basis for Disclaimer of Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Company in accordance with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements.

As disclosed in the Note 3.8 of the Notes to Financial Statements, the adopted accounting policy of the Company provides for a subsequent measurement of land and buildings at their revaluated amount, being the fair value at the date of revaluation, less any depreciation and accumulated impairment losses. The Company performed the last fair value measurement of the land and buildings as at December 31, 1995, while the items of property, plant and equipment were revaluated at December 31, 1999. This accounting treatment departs from the International Accounting Standard (IAS) 16 - Property, plant and equipment, which specifies that the required frequency of revaluation is every three to five years in case of non-material changes in fair value, and even more frequent in case of material changes in fair value. Therefore, we have not been able to ascertain the potential effects of the fair value measurement on the reported value of land, buildings, revaluation reserves and deferred taxes as at December 31, 2019, meaning on the net result for the year then ended.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgement, were of most significance in our audit of the financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Key Audit Matters	Applied Audit Procedure
<i>Appropriate recognition, measurement and disclosure of revenue from the healthcare services, accommodation services and other related balance sheet items</i>	
<p>Operating revenue of the Company is generated from the healthcare services, food and beverage services, accommodation services and other related services. The revenue from medical treatments is derived from healthcare services provided to natural persons. Receivables are mainly collected from legal persons acting as agents in bringing the natural persons or in cash from the natural persons, while statute of limitations period for uncollected receivables, if not claimed, begins to run after one year. Presence of a large number of buyers indicates the potential risk of an inadequate recognition and measurement of revenues. At the same time, there is a high risk of error when collecting cash and the obsolesce risk for receivables from natural persons.</p> <p>We have determined the revenues from the healthcare services, food and beverage services, accommodation services and other related services to be a key audit matter, because of a substantial amount of such revenues, the risk of recognition and measurement of revenues and thereto-related receivables.</p> <p>The information referring to the recognition of revenues and thereto-related receivables is disclosed under Notes 4, 5 and 17 of the Notes to Financial Statements.</p>	<p>Our audit procedures included the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obtaining an understanding of policies and procedures governing to the revenue recognition and also analysis and testing of operating effectiveness of the internal control referring to the process of revenue recognition and measurement of receivables; - Performing analytical procedures of the key components of the Company, through analysis of actual performances compared to the same performances in the previous year; - Performing the year-end cut-off procedures on the sample of revenue transaction, to determine whether the revenues were recognised properly for the time period concerned; - Testing based on the sample of issued invoices and tracing the invoices up to the payment collection, the adequacy of the selected samples; - Testing based on the sample of invoice payment terms; - Testing the age structure of receivables and the adequacy of the written-off receivables; - Summary of disclosures made in the notes; <p>Conclusion:</p> <p><i>Based on the performed activities we have not determined any material errors in respect of recognition and measurement of revenues and receivables.</i></p>

Drawing attention

As security instruments for the obtained loans and restitution, the mortgages and restitution lien have been placed on the property registered in the Real Estate Folio 443, Cadastral Municipality Topla, land parcels 192 and 195/2, land parcels 137 and 139, Real Estate Folio 2596, Cadastral Municipality Topla and land parcel 629, Real Estate Folio 443, Cadastral Municipality Topla, as stated in the Notes 15 and 20 of the Notes to Financial Statements.

There are certain ongoing court proceedings against the Company, which may give rise to obligations on that basis accordingly. Until such disputes are terminated, we are not able to determine their effects on the overall position of the Company (Note 29).

Our opinion is not qualified in respect of this matter.

Responsibilities of Management for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error. In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis for accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations or has no realistic alternative but to do so. The owner is responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

The objectives of our audit are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, the auditor exercises professional judgment and maintains professional skepticism throughout the planning and performance of the audit; and:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for the auditor's opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.

- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on, the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting in the preparation of the financial statements, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw to the related disclosures or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to date of our auditor's report. However, future events and conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit, including any significant deficiencies that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all to relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence and, where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

In accordance with the Law on Accounting, the Company shall prepare and publish Management Report and Statement of Compliance with the Code of Corporate Governance. The Law on Auditing requires the external auditor to report to the audit committee of a legal entity about any key matter arising from the audit, in particular in relation to the operating effectiveness and omissions of the internal control.

Management Report

We have examined the Management Report. In accordance with the applicable regulations of Montenegro, the management of the Company is responsible for preparation of this Report. Our responsibility is to assess whether the Management Report is in compliance with the annual Financial Statements for the same financial year, whether such Report contains any material misstatement, and whether the Report has been prepared in accordance with the Law on Accounting.

In respect of the Management Report, our procedures have been limited to assessing whether the financial information presented in such Report is compliant with the annual Financial Statements, without consideration given to other information included in the Management Report, which originates from the non-audited financial statements or other reports.

In our opinion, financial information presented in the Management Report, in every materially significant aspect, is compliant with Financial Statements for the day and year ended on December 31, 2019.

Based on the understanding and knowledge of the operations of the Company and its surroundings obtained during our audit, we have not identified any material misstatement in the Management Report.

In our opinion, the Management Report is prepared in compliance with the Law on Accounting.

Statement of Compliance with the Code of Corporate Governance

We have examined the Statement of Compliance with the Code of Corporate Governance. The management of the Company is responsible for preparation of this Statement. Our responsibility is to audit the parts of the Statement of Compliance with the Code of Corporate Governance referred to in Article 14 items 4 and 5 of the Law on Accounting.

The Statement of Compliance with the Code of Corporate Governance includes information as required under items 4 and 5 of Article 14 of the Law on Accounting.

In our opinion, information presented in the Statement of Compliance with the Code of Corporate Governance, in every materially significant aspect, is compliant with the information presented in the Management Report.

Report to the Audit Committee about key matters arising from the audit

In accordance with the Law on Auditing, we are responsible to report to the audit committee of the Company about any key matter arising from the audit, in particular in relation to the operating effectiveness and omissions of the internal control.

Podgorica, April 30, 2020. godine.

Dejan Savić

Dejan Savić, Licenced auditor

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO

Bilans uspjeha za 2019. godinu

	Napomena	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
		EUR 000	EUR 000
POSLOVNI PRIHODI	3.1.		
Prihodi od prodaje	4	11.542	10.852
Ostali poslovni prihodi	5	270	349
		11.812	11.201
POSLOVNI RASHODI	3.2.		
Nabavna vrijednost prodane robe		(19)	(20)
Troškovi materijala	7	(2.322)	(2.250)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.5., 8	(6.036)	(5.916)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	3.9., 3.17., 9	(9.078)	(781)
Ostali poslovni rashodi	3.6.3., 10	(1.702)	(1.807)
		(19.157)	(10.774)
POSLOVNI REZULTAT		(7.345)	427
FINANSIJSKI PRIHODI			
Prihodi od kamata	3.3.	-	-
Pozitivne kursne razlike	3.4.	18	4
		18	4
FINANSIJSKI RASHODI			
Troškovi kamata	3.3.	(81)	(160)
Negativne kursne razlike	3.4.	(2)	(32)
		(83)	(192)
FINANSIJSKI REZULTAT		(65)	(188)
OSTALI PRIHODI	6	99	274
OSTALI RASHODI	11	(188)	(119)
REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		(89)	155
Odloženi poreski rashodi	3.6.2.	(605)	(339)
PORESKI RASHOD PERIODA		(605)	(339)
NETO REZULTAT	27	(8.104)	55

Napomene na stranama 15 - 36 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

Bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine

	Napomena	2019. EUR 000	2018. EUR 000
AKTIVA			
STALNA IMOVINA			
Nematerijalna ulaganja	3.7., 12	46	26
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.8., 13	62.891	63.300
Dugoročni finansijski plasmani	3.11., 14	54	58
		62.991	63.384
OBRтна SREDSTVA			
Zalihe	3.12., 15	96	84
Potraživanja	3.13., 16	1.354	1.134
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	3.14., 17	180	586
PDV i AVR	18	43	91
		1.673	1.895
UKUPNA AKTIVA		64.664	65.279
PASIVA			
KAPITAL			
Kapital	25	59.240	59.240
Rezerve	26	192	192
Neraspoređena dobit	27	1.127	1.127
Gubitak	27	(8.104)	-
		52.455	60.559
DUGOROČNE OBAVEZE			
Dugoročna rezervisanja	3.17., 20	74	313
Dugoročni krediti	3.16., 19	251	808
Ostale dugoročne obaveze		3	27
		328	1.148
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		1.483	878
KRATKOROČNE OBAVEZE			
Kratkoročne finansijske obaveze	3.16., 19, 21	995	1.178
Obaveze iz poslovanja	3.15., 22	414	534
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	23	695	769
Obaveze po osnovu PDV-a i ost. javnih prihoda		13	213
		2.117	2.694
KRATKOROČNA REZERVISANJA	3.17., 24	8.281	-
UKUPNA PASIVA		64.664	65.279

Igalo, april 2020. godine

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO
Izvršna direktorica, Gordana RajovićNapomene na stranama 15 - 36 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izveštaj revizora - strane 1 - 5.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Iskaz o promjenama na kapitalu

	Kapital	Rezerve	Dobit	Gubitak	Ukupno
	EUR 000	EUR 000	EUR 000	EUR 000	EUR 000
Stanje 01.01.2018. godine	59.240	194	1.072	-	60.506
Svođenje tržišne vrijednosti HoV	-	(2)	-	-	(2)
Dobit 2018. godine	-	-	55	-	55
Stanje 31.12.2018. godine	59.240	192	1.127	-	60.559
Gubitak 2019. godine	-	-	-	(8.104)	(8.104)
Stanje 31.12.2019. godine	59.240	192	1.127	(8.104)	52.455

Napomene na stranama 15 - 36 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO

Iskaz o tokovima gotovine

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	11.992	12.046
1. Prodaja i primljeni avansi	11.772	11.882
2. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	220	164
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(11.246)	(10.583)
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	(4.217)	(4.018)
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(6.270)	(5.963)
3. Plaćene kamate	(79)	(118)
4. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(680)	(484)
III Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	746	1.463
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
1. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina...	-	-
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(427)	(329)
1. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina...	(427)	(329)
2. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	-	-
III Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(427)	(329)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	2.001	1.828
1. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	2.001	1.828
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2.741)	(2.367)
1. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto odlivi)	(2.741)	(2.367)
2. Finansijski lizing	-	-
III Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	(740)	(539)
D. NETO TOK GOTOVINE	(421)	595
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	586	19
F. KURSNE RAZLIKE	15	(28)
G. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	180	586

Gotovina na kraju perioda obuhvata i kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospjeća do tri mjeseca.

Napomene na stranama 15 - 36 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj revizora - strane 1 - 5.

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO**Napomene uz finansijske izvještaje****Djelatnost i organizacija**

1. Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju "Dr Simo Milošević" ad, Igalo, osnovan je kao banjsko-klimatsko lječilište 1949. godine. U periodu od osnivanja do 1986. godine završeni su objekti I i II faze, tako da Institut danas raspolaže sa oko 1.600 kreveta u više objekata različitog standarda, ukupne površine 86.000 m². U sklopu Instituta nalazi se i vila "Galeb". Institut "Dr Simo Milošević" ad, Igalo, upisan je u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 07.08.2002. godine pod brojem 4-0000823/001.

Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju bavi se kompletnom medicinskom rehabilitacijom, izvodi medicinsku nastavu i pruža zdravstvene usluge iz oblasti svoje djelatnosti, obezbjeđuje smještaj i ishranu bolesnicima koji se nalaze na liječenju i rehabilitaciji, pruža sve vrste ugostiteljskih i sportsko-rekreativnih usluga bolesnicima i trećim licima i obavlja ostale djelatnosti iz akta o osnivanju.

Organi upravljanja su:

- Skupština Društva, kao najviši organ upravljanja koju čine akcionari, odnosno vlasnici srazmerno nominalnoj vrijednosti uloga,
- Odbor direktora, koji broji 5 članova i bira ih Skupština Društva na predlog akcionara i
- Izvršni direktor, kao poslovodni organ Društva.

Sjedište Društva je u Igalu, ulica Sava Ilića 5.

Broj zaposlenih radnika u decembru 2019. godine je 677 (2018. godine 680).

Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod**2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja****Izjava o usaglašenosti**

2.1. Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI i MRS**

2.2. Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI koji su bili u primjeni na dan 01.01.2013. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Crne Gore. Promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 01.01.2013. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Crnoj Gori i, saglasno tome, nisu primijenjeni u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Crne Gore pravna lica sastavljaju finansijske iskaze po Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), odnosno po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je proglasio IASB i usvojio i objavio nadležni organ koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje.

Na osnovu obavještenja Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore primjenjuju se standardi izdati do 31.07.2013. godine. Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 31.07.2013. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primijeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Crnoj Gori. Rukovodstvo Društva nije usvojilo nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

Novi standardi i nove izmjene postojećih Standarda koji su u primjeni za izvještajni period, ali nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Crnoj Gori

2.2.1. Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda su u primjeni:

Standardi	Datum primjene za finansijske izvještaje koji počinju na ili nakon
Izmjene MRS 32 (Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza)	01.01.2014.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (Investicioni entiteti)	01.01.2014.
Izmjene MRS 36 (Objavljivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu)	01.01.2014.
Izmjene MRS 39 (Novacije derivata i nastavak računovodstva zaštite)	01.01.2014.

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Izmjene MRS 39 (Definisani planovi primanja: Naknade zaposlenih)	01.07.2014.
Godišnja unaprjeđenja Standarda – Ciklus 2010-2012	01.07.2014.
Godišnja unaprjeđenja Standarda – Ciklus 2011-2013	01.07.2014.
IFRIC 21 – Dažbine	01.01.2014.
Izmjene MSFI 11 (Računovodstveni tretman spajanja ulaganja u zajedničke operacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 i MRS 38 (Razjašnjenje prihvatljive metode amortizacije i depresijacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 (Poljoprivreda; Plodonosne biljke)	01.01.2016.
Izmjene MRS 27 (Equity metoda u pojedinačnim finansijskim izvještajima)	01.01.2016.
Godišnja unaprjeđenja Standarda – Ciklus 2012-2014	01.01.2016.
Izmjene MRS 1 – Podsticanje objelodanjivanja	01.01.2016.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 (Zavisni entitet: Primjena izuzeća od konsolidacije)	01.01.2016.
MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja	01.01.2016.
Izmjena MRS 12 (Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke)	01.01.2017.
Izmjene MRS 7 (Podsticanje objelodanjivanja)	01.01.2017.
Godišnja unaprjeđenja Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2017.
MSFI 9 – Finansijski instrumenti	01.01.2018.
MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima	01.01.2018.
Izmjene MRS 40 – Investicione nekretnine (Prenos investicionih nekretnina)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 2 – Plaćanje akcijama (Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Karakteristike plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2018.
IFRIC 22 – Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata	01.01.2018.
Godišnje unaprjeđenje Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2018.
MSFI 16 – Lizing	01.01.2019.
IFRIC 23 – Neizvjesnost u vezi sa tretmanom poreza na dob.	01.01.2019.
Godišnje unaprjeđenje – Ciklus 2015-2017	01.01.2019.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Mogućnosti plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2019.
Izmjene MRS 19 – Primanje zaposlenih (Plan izmjena, ograničenja i poravnanja)	01.01.2019.
Izmjene MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima)	01.01.2019.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Novi Standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni

2.2.2. Standardi koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni:

Novi i izmijenjeni standardi	Datum stupanja na snagu
MSFI 17 – Ugovor o osiguranju	01.01.2021.
Izmjene MSFI 9, MRS 9 i MSFI 7 (Reforma uporedive kamatne stope)	01.01.2020.
Izmjene MSFI 3 – Poslovne kombinacije (Definicija poslovanja)	01.01.2020.
Izmjene MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (Definicija materijalnosti)	01.01.2020.
Konceptualni okvir u MFSI	01.01.2020.

Korišćenje procjenjivanja

2.3. Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe opreme i ostalih rezervisanja.

Koncept nastavka poslovanja

2.4. Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da stanje u privredi i buduće mjere monetarne i ekonomske politike neće imati značajan negativan uticaj na budući finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva.

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Osnovne računovodstvene politike**

3. Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2019. godinu su sledeće:

Prihodi

3.1. Prihodi se odmjeravaju po pravičnoj vrijednosti primljene naknade ili naknade koja će se primiti i predstavljaju iznose koji se dobijaju za prodatu robu i izvršene usluge, umanjene za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost. Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije.

Ostvareni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode od bolničkog liječenja i pansiona.

Unaprijed naplaćeni prihodi se iskazuju kao odloženi prihodi i prenose u redovne prihode u trenutku izvršenja usluge.

Poslovni rashodi

3.2. Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Društva. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda). Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim приходima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza, a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

Finansijski prihodi i rashodi

3.3. Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama. Pod kamatom se, takođe, podrazumijeva i bilo koji oblik revalorizacije obaveza, ako je to ugovoreno ili propisano.

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

3.4. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunata su u protivvrijednost EUR po kursu valuta važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protivvrijednost u EUR i preračunom poslovnih promjena u toku godine, priznaju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Doprinosi za socijalnu sigurnost zaposlenih

3.5. U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da uplati u ime zaposlenih, doprinose Fondu za zdravstveno osiguranje, Fondu PIO, Zavodu za zapošljavanje i Fondu rada kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po zakonom propisanim stopama. Doprinosi na teret zaposlenog i doprinosi na teret poslodavca se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobit

3.6.1. Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa poreskim propisima Crne Gore po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9 % od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Zakon o porezu na dobit Crne Gore ne predviđa da se poslovni poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnov za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, poslovni gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. Porez po odbitku plaća se po stopi od 9 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.

Odloženi porez na dobit

3.6.2. Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

3.6.3. Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim državnim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Nematerijalna ulaganja

3.7. Nematerijalna ulaganja početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti.

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Nematerijalna ulaganja se odnose na softvere, projekte i sl. Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja utvrđuje se u skladu sa ugovorom o korišćenju tih ulaganja.

U skladu sa članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list RCG, br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija kupljenih softvera se za poreske svrhe obračunava primjenom degresivnog metoda, dok se za ostala nematerijalna ulaganja obračunava primjenom proporcionalnog metoda.

Nekretnine, postrojenja i oprema

3.8. Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i opremu treba iskazati po procijenjenoj vrijednosti izvršenoj od strane nezavisnih ovlašćenih procjenjivača. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada njihova neto sadašnja vrijednost materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstva na dan bilansa stanja.

Prilikom prodaje ili rashodovanja revalorizovanih nekretnina, postrojenja i opreme pozitivan efekat revalorizacije koji ostaje kao revalorizaciona rezerva datog sredstva se prenosi direktno na neraspoređenu dobit odnosno akumulirani gubitak. Prenos sa revalorizacionih rezervi vrši se i u slučaju kada se sredstvo rashoduje. U skladu sa mišljenjem Poreske uprave, revalorizacija nekretnina i opreme ne iziskuje usklađivanje poreske osnovice sredstva u prijavi poreza na dobit.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljene nakon procjene treba iskazati po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini faktorna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Naknadni troškovi, troškovi zamjene djelova postrojenja i opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi značajnih adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti postrojenja i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

Amortizacija

3.9. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

<i>Grupa osnovnih sredstava</i>	<i>Stopa amortizacije</i>	<i>Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu</i>
	%	%
Građevinski objekti	1,00	5
Vozila	15,50	15
Namještaj u medicinskim ustanovama	11,00	20
Medicinski aparati	14,30	20 – 25
Ostala medicinska oprema	12,50	20 – 25
Ostalo	2,00 - 33,33	5 - 30
Računarska oprema	20,00	30

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list RCG br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu bez obzira na datum aktiviranja.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Obezvrjeđenje vrijednosti imovine**

3.10. Društvo na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknativa vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknative vrijednosti. Nadoknativa vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Obezvrjeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjenje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Poništenje obezvrjeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

Dugoročni finansijski plasmani

3.11. Dugoročni finansijski plasmani koji se kotiraju na aktivnom tržištu vrednuju se po tržišnoj vrijednosti, a plasmani koji se ne kotiraju vrednuju se po amortizacionom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Zalihe

3.12. Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja), koja uključuje fakturnu vrijednost dobavljača, transportne i zavisne troškove nabavke ili po neto prodajnoj vrijednosti, ukoliko je ona niža. Neto prodajna vrijednost je vrijednost po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja prodajne vrijednosti za troškove prodaje.

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima, otpisuju se.

Obračun troškova izlaza zaliha sprovodi se po prosječnim cijenama.

Potraživanja iz poslovnih odnosa

3.13. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa se inicijalno priznaju po fer vrijednosti.

Rezervisanje za umanjene vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se preko ispravke vrijednosti, a iznos umanjena se priznaje u bilansu uspjeha u okviru ostalih rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

3.14. Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju gotovinu u blagajni, depozite po viđenju kod poslovnih banaka i druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospjeća do tri mjeseca.

Obaveze prema dobavljačima

3.15. Obaveze prema dobavljačima se prikazuju po fakturnoj vrijednosti.

Obaveze po kreditima

3.16. Obaveze po kreditima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja korespondira efektivnoj kamatnoj stopi.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva**

3.17. Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.

Društvo procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća da će sudski spor biti izgubljen, društvo vrši rezervisanje kojim se u cjelosti obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja sudskog spora. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima.

Pravična (fer) vrijednost

3.18. Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nijesu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Prihodi od prodaje

4. Pregled ovih prihoda dat je u sledećoj tabeli:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Bolničko liječenje - domaći	4.500	3.879
Bolničko liječenje - ino	4.613	4.613
Prihodi od pansiona - domaći	571	483
Prihodi od pansiona - ino	1.070	1.212
Ambulantne usluge - domaći	31	42
Ambulantne usluge - ino	261	249
Prihodi od ugostiteljskih usluga (hrana i piće)	273	109
Prihodi od ostalih usluga (beauty, medicinske i dr.)	223	265
	11.542	10.852

Ostali poslovni prihodi

5. Pregled ovih prihoda dat je u sledećoj tabeli:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Prihodi od zakupa	97	145
Prihodi od "Inig"-a (rezervacije, transferi i izleti)	62	65
Drugi prihodi (refundacije, osiguranje i dr.)	111	139
	270	349

Ostali prihodi

6. Ove prihode čine:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Prihodi od smanjenja obaveza	9	236
Naplaćena otpisana i sumnjiva potraživanja	3	16
Viškovi	2	7
Naplaćene štete	18	15
Prihodi od ukidanja rezervisanja	49	-
Prihodi iz ranijih godina	14	-
Ostalo	4	-
	99	274

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Troškovi materijala

7. Pregled ovih troškova dat je u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	EUR 000	EUR 000
Troškovi goriva	(39)	(51)
Troškovi električne energije	(798)	(709)
Troškovi hrane i pića	(1.044)	(1.061)
Troškovi lekova	(18)	(17)
Troškovi tehničkog materijala	(118)	(126)
Troškovi potrošnog materijala	(178)	(152)
Troškovi kancelarijskog materijala	(29)	(31)
Troškovi ostalog materijala	(98)	(103)
	<u>(2.322)</u>	<u>(2.250)</u>

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

8. Pregled zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda je sledeći:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	EUR 000	EUR 000
Troškovi neto zarada i naknada zarada	(3.555)	(3.450)
Troškovi poreza	(490)	(476)
Troškovi doprinosa	(1.917)	(1.925)
Troškovi privremenih i povremenih poslova	(9)	(16)
Troškovi dnevnica	(10)	(14)
Troškovi prevoza i smještaja na službenom putu	(18)	(17)
Troškovi pomoći zaposlenima	(17)	(12)
Ostali lični rashodi	(20)	(6)
	<u>(6.036)</u>	<u>(5.916)</u>

Troškovi amortizacije rezervisanja

9. Troškovi amortizacije i rezervisanja za 2019. godinu iznose 9.078 hiljada EUR-a (2018. godine 781 hiljadu EUR-a) i čine ih troškovi rezervisanja u iznosu od 8.286 hiljada EUR-a i troškove amortizacije u iznosu od 792 hiljade EUR-a. Troškovi amortizacije sadrže amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 786 hiljada EUR-a i nematerijalnih ulaganja u iznosu od 6 hiljada EUR-a. Amortizacija je obračunata u skladu sa napomenom 3.9.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Troškove rezervisanja čine rezervisanja za izgubljene sudske sporove u iznosu od 8.266 hiljada EUR-a i rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 20 hiljada EUR-a.

Ostali poslovni rashodi

10. Ostali poslovni rashodi se sastoje iz:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Troškova vode	(282)	(263)
Troškova poreza na imovinu	(223)	(221)
Troškova održavanja	(432)	(370)
Troškova advokatskih usluga	(29)	(26)
Troškova vešeraja	(113)	(196)
Troškova transporta i PTT usluga	(47)	(47)
Troškova osiguranja	(52)	(39)
Troškova platnog prometa i naknada	(46)	(40)
Troškova obezbjeđenja objekata	(59)	(76)
Troškova održavanja čistoće – odvoz smeća	(80)	(67)
Troškova “Inig”-a (rezervacije, transferi i izleti)	(22)	(16)
Troškova reprezentacije	(27)	(38)
Troškova konsultantskih usluga	(44)	(38)
Odobrenih popusta	(61)	(67)
Ostalih troškova poslovanja	(185)	(303)
	(1.702)	(1.807)

Ostali rashodi

11. Ove rashode čine:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Otpis sitnog inventara, auto guma, materijala...	(101)	(78)
Otpis i ispravka vrijednosti potraživanja	(35)	(6)
Troškovi ranijih godina	(46)	(23)
Rashod opreme	(6)	(1)
Ostali troškovi	-	(11)
	(188)	(119)

INSTITUT "DR SIMO MILOŠEVIĆ" AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Nematerijalna ulaganja

12. Nematerijalna ulaganja u iznosu od 46 hiljada EUR-a (2018. godine 26 hiljada EUR-a) se odnose na ulaganja u projekat revitalizacije i sanacije II faze Instituta, softvere, analizu razvojnih potencijala Društva kao i projekat geodetske situacione podloge nabavne vrijednosti 137 hiljada EUR-a i ispravke vrijednosti 91 hiljadu EUR-a. Nabavke u toku godine iznose 27 hiljada EUR-a, a amortizacija iznosi 6 hiljada EUR-a.

Nekretnine, postrojenja i oprema

13. Nekretnine, postrojenja i oprema su prikazana kako slijedi:

	<u>Zemljište</u>	<u>Građev. objekti</u>	<u>Oprema i inventar</u>	<u>Ostala sredstva</u>	<u>Avansi</u>	<u>Ukupno</u>
	<u>EUR 000</u>	<u>EUR 000</u>	<u>EUR 000</u>	<u>EUR 000</u>	<u>EUR 000</u>	<u>EUR 000</u>
Nabavna ili revalorizovana vrijednost						
Stanje 1. januar 2019. godine	24.076	62.127	5.035	71	19	91.328
Povećanje - nabavke i višak	-	182	218	-	-	400
Prodaja, rashod i manjak	-	(4)	(92)	-	(19)	(115)
Stanje 31. decembar 2019. g.	24.076	62.305	5.161	71	-	91.613
Ispravka vrijednosti						
Stanje 1. januar 2019. godine	-	24.583	3.429	16	-	28.028
Amortizacija (Napomena 9)	-	565	220	1	-	786
Prodaja, rashod i manjak	-	(2)	(90)	-	-	(92)
Stanje 31. decembar 2019. g.	-	25.146	3.559	17	-	28.722
Sadašnja vrijednost na dan 31. decembar 2019. godine	24.076	37.159	1.602	54	-	62.891
Sadašnja vrijednost na dan 31. decembar 2018. godine	24.076	37.544	1.606	55	19	63.300

Postoje zabilježbe postupaka restitucije i privremenih mjera na osnovu sudskih rješenja na katastarskim parcelama Društva i to: kat. parcele 137 i 139, LN 2593, KO Topla i katastarska parcela 629, LN 443, KO Topla.

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Kao sredstvo obezbjeđenja više kredita dobijenih od "Addiko banke" ad, Podgorica stavljena je hipoteka na zemljištu i građevinskim objektima upisanim u listu nepokretnosti br. 443 KO Topla, kat. parcela br. 192 i zemljištu površine 19.195 m² upisanom u listu nepokretnosti br. 443 KO Topla, kat. parcela br. 195/2.

Usvojena računovodstvena politika Društva propisuje naknadno odmjeravanje zemljišta i građevinskih objekata po njihovoj revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke. Društvo je izvršilo poslednju procjenu fer vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata na dan 31.12.1995. godine, a vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme revalorizovana je zaključno sa 31.12.1999. godine. Po procjeni rukovodstva Društva, od datuma poslednje procjene do 31.12.2019. godine, nije bilo značajnih promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Ovakav računovodstveni tretman odstupa od međunarodnog računovodstvenog standarda ("MRS") 16 - Nekretnina, postrojenja i oprema, po kome se u slučajevima neznatnih kretanja fer vrijednosti, zahtijeva učestalost revalorizacija jednom na svakih tri do pet godina, ali i češće u slučaju znatnih kretanja fer vrijednosti. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje procjena fer vrijednosti može imati na iskazanu vrijednost zemljišta, građevinskih objekata, revalorizacione rezerve i odložene poreze na dan 31.12.2019. godine, odnosno na neto rezultat za godinu koja se završava na navedeni dan.

Dugoročni finansijski plasmani

14. Dugoročni finansijski plasmani se odnose na:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
"Jugobanku" ad, Beograd	38	38
"Montenegro Airlines" ad, Podgorica	2	2
Stanove date radnicima na otplatu	29	33
Oročeni depozit	25	25
Ispravku vrijed. - "Montenegro Airlines" ad, Podgorica	(2)	(2)
Ispravku vrijednosti - "Jugobanka" ad, Beograd	(38)	(38)
	54	58

Oročeni depozit u iznosu od 25 hiljada EUR-a čine namjenski oročena sredstva kod "Crnogorske komercijalne banke" ad, Podgorica, po Aneksu br. 6 Ugovora o namjenskom depozitu broj 02-2542/1/503212-93982483 od 30.11.2012. godine. Sredstva su oročena do 30.06.2020. godine i služe kao sredstvo obezbjeđenja potraživanja po osnovu Ugovora o garanciji broj 50-0-823 od 17.12.2018. godine. Sredstva su oročena uz kamatnu stopu od 0,13 % godišnje. Depozit je trebalo knjižiti kao kratkoročan finansijski plasman.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Zalihe

15. Zalihe sačinjavaju:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	EUR 000	EUR 000
Piće	29	28
Hrana	5	8
Ljekovi i sanitetski materijal	12	17
Tehnički material	12	18
Gorivo i mazivo	8	10
Mineralno blato	27	5
Ostali materijal	8	8
Alat, inventar i auto gume	421	378
Ispravka vrijednosti alata i inventara	(421)	(377)
PDV i razlika u cijeni	(15)	(15)
Dati avansi	31	25
Ispravka vrijednosti avansa	(21)	(21)
	<u>96</u>	<u>84</u>

Potraživanja

16. Potraživanja čine:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	EUR 000	EUR 000
Kupci u zemlji	1.318	846
Kupci u inostranstvu	13	21
Ispravka vrijednosti potraživanja	(49)	(37)
Potraživanja od zaposlenih (akontacije i dr.)	8	5
Potraživanje za vodovod. sistem - “Mercur system”, Budva	-	216
Ostala potraživanja (bolovanja i sl.)	64	83
	<u>1.354</u>	<u>1.134</u>

Potraživanja od kupaca se odnose na: Fond za zdravstveno osiguranje, Podgorica u iznosu od 1.068 hiljada EUR-a, Fond PIO, Podgorica u iznosu od 156 hiljada EUR-a, “Telenor”, Podgorica u iznosu od 25 hiljada EUR-a, “Ban Company”, Herceg Novi u iznosu od 18 hiljada EUR-a, “Terra travel”, Podgorica u iznosu od 11 hiljada EUR-a i ostale kupce u iznosu od 53 hiljade EUR-a.

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

17. Gotovinske ekvivalente i gotovinu sačinjavaju:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Žiro račun	176	38
Blagajna i depozit za mjenjačnicu	3	2
Biznis kartica	1	1
Devizni račun	-	545
	180	586

Institut “Dr Simo Milošević” ad, Igalo poslovanje obavlja preko “Crnogorske komercijalne banke” ad, Podgorica, “Hipotekarne banke” ad, Podgorica, “Komercijalne banke” ad, Budva, “Prve banke Crne Gore” ad, Podgorica i “Addiko banke” ad, Podgorica.

PDV i AVR

18. Aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 43 hiljade EUR-a (2018. godine 91 hiljadu EUR-a) čine obračunate kamate u iznosu od 27 hiljada EUR-a i ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 16 hiljada EUR-a.

Dugoročni krediti

19. Dugoročni krediti su prikazani sledećom tabelom:

Kreditor	Datum dospijeća	Kamatna stopa	2019.
		% (godiš.)	EUR 000
“Addiko banka”, Podgorica	30.06.2021.	4,55	687
“Addiko banka”, Podgorica	31.01.2020.	6	15
“Addiko banka”, Podgorica	31.07.2020.	4,55	41
“Addiko banka”, Podgorica	30.04.2021.	4,55	65
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita			(557)
			251

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Kao sredstvo obezbjeđenja kredita dobijenih od “Addiko banke” ad, Podgorica stavljena je hipoteka na zemljištu i građevinskim objektima upisanim u listu nepokretnosti br. 443 KO Topla, kat. parcela br. 192 i zemljištu površine 19.195 m² upisanom u listu nepokretnosti br. 443 KO Topla, kat. parcela br. 195/2.

Dugoročna rezervisanja

20. Dugoročna rezervisanja u iznosu od 74 hiljade EUR-a (2018. godine 313 hiljada EUR-a) čine rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju zaposlenih.

Kratkoročne finansijske obaveze

21. Kratkoročne finansijske obaveze su prikazane sledećom tabelom:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	557	715
Obaveza za revolving kredit	438	463
	995	1.178

Obavezu za revolving kredit čini obaveza po Anexu IX Ugovora o kratkoročnom revolving kreditu “Addiko banke” ad, Podgorica br. 210/19 od 26.03.2019. godine. Rok otplate je 31.03.2020. godine, a nominalna kamatna stopa iznosi 3,60 % godišnje.

Obaveze iz poslovanja

22. Obaveze iz poslovanja čine:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Obaveze za primljene avanse	19	11
Dobavljači u zemlji	384	513
Dobavljači u inostranstvu	6	7
Ostale obaveze (stambeni fond i dr.)	5	3
	414	534

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Obaveze prema dobavljačima se odnose na: “Mesopromet”, Bijelo Polje u iznosu od 118 hiljada EUR-a, “Mercur System”, Budva - 70 hiljada EUR-a, Elektroprivredu Crne Gore - FC Snabdijevanje, Herceg Novi - 49 hiljada EUR-a, “Italian style”, Budva - 19 hiljada EUR-a, “Higijenu”, Podgorica - 15 hiljada EUR-a, “Vodovod i kanalizaciju”, Herceg Novi - 11 hiljada EUR-a, “Ening”, Nikšić - 10 hiljada EUR-a i obaveze prema ostalim dobavljačima u iznosu od 98 hiljada EUR-a.

Ostale kratkoročne obaveze i PVR

23. Ostale kratkoročne obaveze čine:

	2019.	2018.
	EUR 000	EUR 000
Obaveze za neto zarade	271	269
Obaveze za porez na zarade	38	73
Obaveze za doprinose i prirez na zarade	142	290
Obaveze za kamate	24	55
PVR (neotkupljeni stanovi, zakup, stamb. krediti...)	220	82
	695	769

Kratkoročna rezervisanja

24. Kratkoročna rezervisanja u iznosu od 8.281 hiljadu EUR-a čine rezervisanja za sudske sporove. Društvo je izgubilo sudski spor sa “Jugobankom” ad u stečaju, Beograd i u obavezi je da vrati kredit “Jugobanci” sa pripadajućom kamatom u ukupnom iznosu od 8.243 hiljade EUR-a.

Kapital

25. Ukupan kapital Društva na dan 31.12.2019. godine iznosi 59.240 hiljada EUR-a (2018. godine 59.240 hiljada EUR-a). Nominalna vrijednost akcije iznosi 154,9369 EUR-a.

Vlasnička struktura kapitala prema izvodu CKDD na dan 31.12.2019. godine prikazana je sledećom tabelom:

INSTITUT “DR SIMO MILOŠEVIĆ” AD, IGALO

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Vlasnici	Stanje jedinstvenog spiska akcionara		
	Vrijed. EUR 000	Broj akcija	% učešća
HTP “Vile Oliva”	15.813	102.063	26,6935
Investiciono - razvojni Fond CG, ad	14.008	90.411	23,6461
Vlada Crne Gore	11.370	73.387	19,1936
Fond za zdravstveno osiguranje CG	6.061	39.117	10,2307
Fizička lica	7.114	45.912	12,0078
Zavod za zapošljavanje	2.020	13.039	3,4102
“Valeant Pharmaceuticals”	766	4.944	1,2931
Ostali	2.088	13.478	3,5250
	59.240	382.351	100,0000

Pregled promjena na kapitalu prikazan je u Iskazu o promjenama na kapitalu.

Rezerve

26. Rezerve na dan 31.12.2019. godine iznose 192 hiljade EUR-a (2018. godine 192 hiljade EUR-a) i čine ih stambeni fond u iznosu od 93 hiljade EUR-a, revalorizacione rezerve u iznosu od 72 hiljade EUR-a i rezervni fond u iznosu od 27 hiljada EUR-a.

Dobit / Gubitak

27. Poslovnu 2019. godinu Institut “Dr Simo Milošević” ad, Igalo je završio sa gubitkom u iznosu od 8.104 hiljade EUR-a (2018. godine dobit 55 hiljada EUR-a). Neraspoređena dobit iznosi 1.127 hiljada EUR-a, a nepokriveni gubitak 8.104 hiljade EUR-a.

Sudski sporovi

28. Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze. Kao najznačajnije izdvajamo sledeće:

- više sudskih sporova za nadoknadu vrijednosti nekretnina koje su eksproprijacijom postale vlasništvo Instituta i
- više sudskih sporova za nadoknadu štete po raznim osnovama.

Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo eventualne posledice na ukupan položaj Društva.